

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/53/2016
Identifikačné číslo spisu:	6706202695
Dátum vydania rozhodnutia:	22.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Edita Bakošová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:6706202695.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ D., bývajúcej v P., 2/ S., bývajúceho v P., obaja zastúpení Advokátskou kanceláriou UHAĽ s. r. o. so sídlom vo Zvolene, Štefana Moyzesa 9877/43, proti žalovaným 1/ S., bývajúcemu v P., 2/ J., bývajúcemu v P., o určenie, že dohoda z 12. apríla 2002 nie je exekučným titulom, nie je rozhodcovským nálezom, nie je zmierom, je nezákonná, neplatná, a nevykonateľná a žalobcov nezaväzuje, vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 12 C 42/2006, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. decembra 2015 sp. zn. 14 Co 88/2015, takto

rozhodol:

Návrh na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a.

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen v poradí druhým rozsudkom z 11. novembra 2014 č. k. 12 C 42/2006-517 (keď prvým rozsudkom zo 7. mája 2010 č. k. 12 C 42/2006-259 žalobu voči pôvodne žalovanému 1/ S. zamietol a v tejto časti bolo konanie právoplatne ukončené) zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali určenia, že „dohoda uzavretá 12. apríla 2002 medzi S., S. a J. nie je exekučným titulom, podľa § 41 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov, nie je rozhodcovským nálezom v zmysle § 21 zákona č. 218/1996 Z.z. o rozhodcovskom konaní, nie je zmierom v zmysle § 21 ods. 4 zákona č. 218/1996 Z.z. o rozhodcovskom konaní, je nezákonná, neplatná a nevykonateľná a žalobcov nezaväzuje“ a žalobcom uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovaným náhradu trov konania každému vo výške osobitne vyčíslennej vo výroku rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na zrušujúce uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. februára 2013 sp. zn. 4 MCdo 8/2012, a tým, že existenciu naliehavého právneho záujmu je potrebné skúmať u každého zo žalobcov osobitne, pričom ani jeden z nich v konaní nepreukázal existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v zmysle ustanovenia § 80c O.s.p. Zároveň uviedol, že v prebiehajúcom exekučnom konaní je exekučný súd povinný ex offo

skúmať, či k návrhu na vykonanie exekúcie bol pripojený spôsobilý exekučný titul, t. j., či sú splnené zákonné predpoklady pre vykonanie exekúcie. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

2. Na odvolanie žalobcov Krajský súd v Banskej Bystrici v poradí druhým rozsudkom zo 17. decembra 2015 sp. zn. 14 Co 88/2015, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej a zrušil v časti týkajúcej sa náhrady trov konania a vec vrátil súdu prvej inštancie v tejto časti na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 219 ods. 1, 2 O.s.p. uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku, tento považuje za vydaný na základe dostatočne zisteného skutkového stavu veci, z ktorého okresný súd vyvodil aj správne právne závery (vo veci samej). Uviedol, že okresný súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak, okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil, vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia je koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné a jeho argumenty podporujú príslušný záver o nároku žalobcov. Uviedol, že okresný súd rozhodol v súlade s právnym názorom najvyššieho súdu vyslovenom v uznesení z 26. februára 2013 sp. zn. 4 MCdo 8/2012 a po zrušujúcom uznesení dovolacieho súdu nevyšli najavo žiadne také ďalšie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by priviedli iný právny stav ako ten, z ktorého vychádzal dovolací súd, preto rozsudok okresného súdu vo výroku vo veci samej potvrdil. Rozhodnutie vo výroku týkajúcom sa trov konania zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie z dôvodu nepreskúmateľnosti rozhodnutia v tejto časti.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podali dovolanie žalobcovia, ktoré odôvodnili tým, že postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho im bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Navrhli, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zmenil tak, že: „Krajský súd mení rozsudok Okresného súdu Zvolen zo dňa 11.11.2014 tak, že : Súd určuje, že dohoda uzavretá 12. apríla 2002 medzi S., S. a J. nie je exekučným titulom, podľa § 41 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov, nie je rozhodcovským nálezom v zmysle § 21 zákona č. 218/1996 Z.z. o rozhodcovskom konaní, nie je zmluvou v zmysle § 21 ods. 4 zákona č. 218/1996 Z.z. o rozhodcovskom konaní, je nezákonná, neplatná a nevykonateľná a žalobcov nezaväzuje.“ K odňatiu možnosti konať pred súdom podľa názoru žalobcov došlo nezákonným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní pod sp. zn. 4 MCdo 8/2012, ktorý na základe mimoriadneho dovolania Generálneho prokurátora Slovenskej republiky podanom po uplynutí zákonnej lehoty podľa § 243g O.s.p., t. j., po uplynutí jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, zrušil právoplatné rozhodnutia súdov nižších stupňov namiesto toho, aby mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora odmietol, nereagoval na jeho námietky a flagrantne sa k nim nevyjadril ani ústavný súd a preto tieto skutočnosti namietajú tiež v konaní o sťažnosti na Európskom súde pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vedenej pod č. 21998/14. Namietaná iná vada konania spočíva v tom, že súdy nesprávne vyhodnotili existenciu naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe, teda procesnej otázky podľa § 80 písm. c/ O.s.p. a rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré vyplýva z nesprávneho právneho záveru dovolacieho súdu, že predmetom konania bolo určenie neplatnosti rozhodcovského nálezu, avšak predmetom konania prioritne bolo určenie, že dohoda nie je exekučným titulom, rozhodcovským nálezom, nie je zmluvou atď., teda smerovala k tomu, aby na základe nej nebola vykonávaná exekúcia ako tomu v tom čase bolo. Žalobcovia v dôvodoch svojho dovolania následne podrobne uvádzajú dôvody pre ktoré považujú rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 MCdo 8/2012 za nesprávne, v čom podľa ich názoru pochybil najvyšší súd, vytýkajú jednotlivé pochybenia najvyššieho súdu, čo dopĺňajú poukazmi na jednotlivé rozhodnutia ESLP a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky aj s obsiahlou citáciou týchto rozhodnutí, ktoré sú podľa ich názoru použiteľné na prejednávanej veci a v rozpore s ktorými najvyšší súd rozhodol. V dôvodoch svojho dovolania v podstate opakujú skutočnosti a námietky uvádzané v priebehu celého predchádzajúceho konania. S poukazom na Čl. 6 a Čl. 13 Dohovoru a § 109 ods. 3 O.s.p. žiadajú prerušiť konanie za účelom vyžiadania poradného

stanoviska ESLP týkajúceho sa uplatňovania Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) k otázke: „Je v súlade s Článkom 6 Dohovoru, aby dovolací súd, ktorý svojim predchádzajúcim rozhodnutím vo veci porušil článok 6 Dohovoru, novým rozhodnutím vo veci na základe dovolania dotknutého účastníka voči rozhodnutiu odvolacieho súdu v totožnom konaní napravil porušené práva účastníka konania s poukazom na nové rozhodnutia ESLP v obdobných prípadoch, za stavu, že predtým bola dotknutým účastníkom podaná sťažnosť na ESLP?“.

4. Žalovaný 1/ v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobcov navrhol dovolanie odmietnuť ako neprípustné a tiež z dôvodu, že ich námietky uvádzané v dôvodoch dovolania považoval za neopodstatnené.

5. Žalovaný 2/ nevyužil svoje právo a na výzvu súdu sa k dovolaniu žalobcov nevyjadril.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „C.s.p.“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas k tomu oprávneným subjektom, zastúpeným advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania skúmal najskôr, či je dôvodný návrh na prerušenie dovolacieho konania.

7. Žalobcovia v dovolaní navrhli, aby dovolací súd v zmysle § 109 ods. 3 O.s.p. (teraz § 445 ods. 1 C.s.p.) prerušil dovolacie konanie za účelom vyžiadania poradného stanoviska ESLP týkajúceho sa uplatňovania Čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Otázku, ku ktorej žiadali vydanie poradného stanoviska, vymedzili nasledovne: „Je v súlade s článkom 6 Dohovoru, aby dovolací súd, ktorý svojim predchádzajúcim rozhodnutím vo veci porušil článok 6 Dohovoru, novým rozhodnutím vo veci na základe dovolania dotknutého účastníka voči rozhodnutiu odvolacieho súdu v totožnom konaní napravil porušenie práva účastníka konania s poukazom na nové rozhodnutia ESLP v obdobných prípadoch, za stavu, že predtým bola dotknutým účastníkom podaná sťažnosť na ESLP?“.

8. Podľa § 445 ods. 1 C.s.p., dovolací súd dovolacie konanie preruší aj vtedy, ak rozhodol, že požiada Európsky súd pre ľudské práva o vydanie poradného stanoviska k zásadným otázkam týkajúcim sa výkladu alebo uplatňovania práv a slobôd uvedených v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

9. V zmysle Čl. 1 Protokolu č. 16 k Dohovoru, najvyšší súd môže požiadať súd, aby vydal poradné stanoviská k zásadným otázkam týkajúcim sa výkladu alebo uplatňovania práv a slobôd uvedených v Dohovore alebo jeho Protokoloch. Dožadujúci súd alebo tribunál môže požiadať o poradné stanovisko len v súvislosti s prípadom, ktorým sa zaoberá (Čl. 1 ods. 2 Protokolu). Dožadujúci súd alebo tribunál zdôvodní svoju žiadosť a poskytne relevantné právne a vecné podklady k prípadu, ktorým sa zaoberá (Čl. 1 ods. 3 Protokolu).

10. V nastolenej otázke žalobcovia uvádzajú, že dovolací súd svojim predchádzajúcim rozhodnutím porušil Čl. 6 Dohovoru. Dovolací súd poznamenáva, že len ESLP je oprávnený rozhodnúť, či bolo alebo nebolo porušené právo alebo sloboda uvedené v Dohovore. Všeobecné súdy Slovenskej republiky sú v zmysle § 193 C.s.p. viazané rozhodnutím ESLP týkajúcim sa základných ľudských práv a slobôd a nemôžu túto otázku samostatne posúdiť. V danom prípade ESLP nerozhodol, že by predchádzajúcim rozhodnutím dovolacieho súdu v tejto veci bolo porušené právo podľa Čl. 6 Dohovoru, naviac, z listinných dôkazov založených v predmetnom súdnom spise nevyplýva, že by sa sťažnosťou žalobcov, ktorou sa vydania takéhoto rozhodnutia domáhali, ESLP zaoberal (žalobcovia nepodali taký relevantný dôkaz, z ktorého by sa dalo vyvodiť, že ESLP sa ich sťažnosťou z 24. februára 2014 aktuálne zaoberá, pričom z aktuálneho zoznamu sporov vedených pred ESLP nevyplýva, že by pod č. 21998/14 stále prebiehalo konanie o sťažnosti žalobcov a šetrením v Kancelárii zástupcu Slovenskej republiky pred ESLP dovolací súd zistil, že Kancelárii doteraz nebolo oznámené, že konanie o sťažnosti žalobcov pred ESLP prebieha - v tej súv. por. aj list ESLP z 26. marca 2014 adresovaný právnenému zástupcovi žalobcov - č. l. 537 spisu). Nemožno teda uzavrieť, že by dovolací súd porušil právo žalobcov podľa Čl.

6 Dohovoru. Otázka, o ktorej zodpovedanie v rámci poradného stanoviska žalobcovia žiadajú, teda nemá vecnú súvislosť s doterajším priebehom konania.

11. Žalobcovia ďalej argumentujú novým (budúcim) rozhodnutím dovolacieho súdu v tomto konaní, ktorým by dovolací súd napravil ich porušené práva, s poukazom na nové rozhodnutia EŠLP v obdobných prípadoch. Žalobcovia sa domáhajú vydania poradného stanoviska, ktorým by EŠLP určil, či takéto nové rozhodnutie vydané za stavu, keď predtým bola žalobcami podaná sťažnosť na EŠLP, je (by bolo) v súlade s Čl. 6 Dohovoru. K časti otázky o náprave porušeného práva účastníkov dovolací súd odkazuje na predošlý výklad, že len EŠLP je oprávnený určiť, či právo podľa Dohovoru bolo alebo nebolo porušené a preto treba vychádzať z prezumpcie správnosti takéhoto rozhodnutia, kým nebolo EŠLP rozhodnuté inak. K časti otázky o tom, aké nové rozhodnutie má dovolací súd vydať, aby neporušovalo právo žalobcov podľa Dohovoru, dovolací súd poznamenáva, že len súd je ústavou nadaný právomocou prejednávať a rozhodovať súkromnoprávne spory (por. § 3 C.s.p.). Ústava Slovenskej republiky garantuje každému právo na spravodlivý súdny proces, ktorého obsahom je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo účastníka konania dožadovať sa toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Zároveň dovolací súd poznamenáva, že otázka, tak ako je položená, žiada o vydanie deklaratórneho výroku (poradného stanoviska), t. j. výroku, ktorým sa konštatuje nejaká skutočnosť existujúca v čase. Otázka, či by bolo nové rozhodnutie dovolacieho súdu takej kvality a za stavu ako uvádzajú žalobcovia v súlade s Čl. 6 Dohovoru (pričom takéto rozhodnutie ešte neexistuje) je otázkou len hypotetickou, nemajúcou právny ani vecný súvis s prejednávanou vecou tak, ako to vyžaduje Protokol č. 16 k Dohovoru, a teda je otázkou neprípustnou [nehovoriac o tom, že posúdenie súladnosti rozhodnutia s Dohovorom ex ante (t. j. pred tým, ako bolo vydané), by vlastne vylučovalo alternatívy rozhodovania súdu a diktovalo jedinou možnosť, ako vo veci rozhodnúť, čo je neprípustný zásah do právomoci všeobecného súdnictva a porušuje princíp materiálneho právneho štátu.].

12. Dovolací súd ďalej poznamenáva, že aby mohol požiadať EŠLP o vydanie poradného stanoviska, musí ísť o otázku zásadnú, ktorá sa týka výkladu alebo uplatňovania práv a slobôd v Dohovore. Otázka tak ako ju formulovali žalobcovia, sa však netýka ani výkladu jednotlivých ustanovení Dohovoru, ani uplatňovania práv a slobôd obsiahnutých v Dohovore. Žalobcovia žiadajú, aby EŠLP vyslovil, či daný postup dovolacieho súdu je alebo nie je v súlade s Čl. 6 Dohovoru (t. j. aby novým rozhodnutím vo veci napravil práva účastníka konania porušené jeho predchádzajúcim rozhodnutím, a to za stavu, že predtým bola dotknutým účastníkom podaná sťažnosť na EŠLP). Meritórne rozhodnutie EŠLP, či právo bolo alebo nebolo porušené, môže byť obsiahnuté len v rozsudku vydanom v konaní o sťažnosti fyzickej alebo právnickej osoby. Podľa názoru dovolacieho súdu EŠLP o tom nemôže rozhodnúť v rámci konania o vydanie poradného stanoviska, ktoré navyše nie je záväzné (Čl. 5 Protokolu č. 16), pre konanie o prípadnej sťažnosti nemá relevantnú hodnotu, a EŠLP nie je svojím poradným stanoviskom viazaný a môže rozhodnúť inak (opačne).

13. V kontexte vyššie uvedených právnych názorov (dôvodov) dovolací súd dospel k záveru, že nastolená otázka je zjavne neopodstatnená a irelevantná vo vzťahu k prebiehajúcemu konaniu a jej potenciálne zodpovedanie nemá reálny dosah na prebiehajúci spor. Nie je teda dôvod požiadať EŠLP o vydanie poradného stanoviska k žalobcami formulovanej otázke ani k inej zásadnej otázke týkajúcej sa výkladu alebo uplatňovania práv a slobôd uvedených v Dohovore. Preto návrh na prerušenie konania v zmysle § 445 C.s.p. ako nedôvodný zamietol.

14. V ďalšom pristúpil dovolací súd k posúdeniu, či dovolanie žalobcov proti rozsudku odvolacieho súdu smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

15. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z.z., ďalej len

„C.s.p.“). Najvyšší súd, prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C.s.p. (podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže však dovolanie bolo podané 5. februára 2016, t. j. ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti a dôvodnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“). Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C.s.p. o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1, 2 C.s.p.), ako aj o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C.s.p.).

16. Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal. Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

17. Dovolanie žalobcov smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej. Rozsudky odvolacieho súdu proti ktorým bolo dovolanie prípustné, boli uvedené v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. Dovolanie žalobcov nesmeruje proti rozsudku, ktorý bol uvedený v týchto ustanoveniach; prípustnosť dovolania preto z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nevyplýva.

18. Dovolanie dovolateľov by bolo prípustné iba vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. Dovolatelia procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietali a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

19. Najvyššiemu súdu preto ostávalo len posúdiť, či je dôvodnou námietka dovolateľov, že v konaní došlo k vade podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., pričom dovolatelia videli výskyt takejto zmätočnosti v tom, že postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu ako aj súdu prvého stupňa bola „ich spoločnosť“ odňatá možnosť konať pred súdom, pretože napadnuté rozhodnutia súdov „vznikli na základe znovuzrodenia právoplatne skončeného konania“, ku ktorému došlo nezákonným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. februára 2013 sp. zn. 4 MCdo 8/2012. Nezákonnosť tohto rozhodnutia mala podľa žalobcov spočívať v tom, že najvyšší súd prejednal mimoriadne dovolanie, ktoré bolo Generálnym prokurátorom Slovenskej republiky podané po viac ako 1 a pol mesiaci od uplynutia zákonnej lehoty, ktoré mal dovolací súd z toho dôvodu správne odmietnuť a naviac vec nesprávne právne posúdiť.

20. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že žalobcovia nenamietajú vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., ktorej by sa dopustili súdy nižších inštancií, ale namietajú nesprávnosť postupu a rozhodnutia dovolacieho súdu v predchádzajúcom konaní o mimoriadnom dovolaní.

21. Judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa do 30. júna 2016 ustálila v názore, že odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv (napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby účastníkovi bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)]. Dovolatelia netvrdili, že by v konaní pred odvolacím súdom, resp. súdom prvej inštancie k takýmto

(vyššie uvedeným vadám) došlo a dovolací súd takýto závadný postup súdov ani nezistil. Preto nedôvodne argumentovali, že postupom súdov nižších inštancií im bola odňatá možnosť konať pred súdom; pričom za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že okresný a krajský súd po zrušení ich predchádzajúcich rozsudkov najvyšším súdom znovu prejednali a rozhodli vec za situácie, kedy sa žalobcovia s rozhodnutím najvyššieho súdu nestotožnili.

22. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolatelia odôvodňujú opodstatnenosť dovolania tiež tým, že napadnuté rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Pre tento prípad dovolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (por. § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Keďže žalobcami bol tento dovolací dôvod uplatnený v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov. Pre úplnosť dodáva, že názor, v zmysle ktorého nesprávne právne posúdenie veci nie je procesnou vadou uvedenou v § 237 ods. 1 O.s.p., je zhodne zastávaný všetkými senátmi občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu (por. napr. R 54/2012, ale aj ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010).

23. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že dovolanie dovolateľov proti rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné podľa § 238 O.s.p., v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia nimi namietanej procesnej vady (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a nevyšli najavo ani ďalšie vady vymenované v § 237 ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie smerujúce proti rozsudku, proti ktorému nie je prípustné, odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p.

24. Nad rámec prieskumu dovolacieho konania, jednak s prihliadnutím na dĺžku tohto konania (od 17. marca 2006, tiež prvé exekučné konanie vedené od roku 2005 a následné exekučné konanie vedené od februára 2016, ako aj žiadosť prerušiť dovolacie konanie za účelom vyžiadania poradného stanoviska) ako aj to, že dôvody dovolania žalobcov tvoria výlučne námietky týkajúce sa predchádzajúceho rozhodnutia najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 MCdo 8/2012, dovolací súd považuje za potrebné na tomto mieste zopakovať, že žalobcovia 11. júna 2013 v predmetnej veci podali sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorou namietali, že uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. februára 2013 sp. zn. 4 MCdo 8/2012 bolo porušené ich základné právo na súdnu ochranu podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru a základné právo žalobcu na rovnosť účastníkov v konaní podľa Čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10. septembra 2013 sp. zn. III. ÚS 435/2013 bola sťažnosť žalobcov odmietnutá ako zjavne neopodstatnená. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovia sa následne podaním z 24. februára 2014 obrátili so sťažnosťou na EŠLP doručenou mu 17. marca 2014, v ktorej namietali, že rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol porušený Čl. 6 ods. 1 Dohovoru a rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky bol porušený Čl. 13 Dohovoru. Vo vzťahu k Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky vo svojej sťažnosti namietali predovšetkým skutočnosť, že najvyšší súd prejednal mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora, ktoré bolo podané po uplynutí zákonnej lehoty. Keďže túto skutočnosť žalobcovia opakovane namietajú vo všetkých svojich nasledujúcich podaniach vrátane sťažnosti na EŠLP, ako aj v predmetnom dovolaní, je potrebné na tomto mieste zdôrazniť, že nemožno odmietnuť ako oneskorene podané mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora, ktoré bolo podané po uplynutí jedného roka od vyznačeného dňa právoplatnosti rozhodnutia príslušným súdom, ale v zákonnej lehote od právoplatnosti

rozhodnutia. Z obsahu spisu vyplýva (por. doručenky pripojené na č. l. 304), že rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. decembra 2010 sp. zn. 16 Co 232/2010, bol právnenému zástupcovi žalobcov doručený 21. februára 2011, v tom čase žalovanému 1/ S. prostredníctvom jeho právneho zástupu 24. februára 2011, žalovanému 2/ S. 5. mája 2011 a žalovanému 3/ J. prostredníctvom jeho právneho zástupcu 24. februára 2011. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. decembra 2010 sp. zn. 16 Co 232/2010 nadobudol právoplatnosť 5. mája 2011, čo je zrejmé aj z vyznačenej právoplatnosti na prvopise predmetného rozhodnutia, na ktorom opravu pôvodne nesprávne vyznačenej právoplatnosti (24. februára 2011) vykonala predsedníčka odvolacieho senátu, ktorá opravu potvrdila svojim vlastnoručným podpisom (por. č. l. 298). Ak potom mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky z 18. apríla 2012 bolo doručené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 19. apríla 2012, bolo podané v zákonom stanovenej lehote (por. § 243g O.s.p.) a preto žalobcovia nedôvodne v konaní trvajúcom viac než desať rokov, už šesť rokov namietajú, že najvyšší súd v konaní 4 MCdo 8/2012 prejednal dovolanie generálneho prokurátora, ktoré bolo podané oneskorene (túto skutočnosť si mali možnosť overiť nazretím do súdneho spisu). Pokiaľ žalobcovia vyjadrujú aj svoj nesúhlas s rozhodnutím najvyššieho súdu vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 4 MCdo 8/2012, dovolací súd v tomto smere odkazuje na odôvodnenie uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10. septembra 2013 sp. zn. III. ÚS 435/2013, ktorým bola ich sťažnosť ako zjavne neopodstatnená odmietnutá, pričom dovolací súd ani v súčasnosti, aj po tom, čo si pripojil za účelom nahliadnutia oba exekučné spisy, nemá dôvod odkloniť sa od svojho právneho názoru vysloveného v zrušujúcom uznesení z 26. februára 2013 sp. zn. 4 MCdo 8/2012 (t. j., že v prvom rade bolo v tomto konaní potrebné zaoberať sa otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení - § 80 písm. c/ O.s.p.).

25. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 453 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 2 C.s.p.).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.